

Huvudman

Orust kommun
kommun@orust.se

Beslut

Datum 2025-06-27

Dnr SI 2024:5066

Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av grundskola vid Henåns skola 4-6 i Orusts kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 18 mars 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Henåns skola 4-6 i Orusts kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning i svenska som andraspråk, extra studietid, studiehandledning på modersmål, anställning av lärare, arbetet med elevers trygghet och kränkande behandling, frånvaro samt utredning av elevers ordningsstörande beteende.

Skolinspektionen har den 18 mars 2025 beslutat att förelägga Orust kommun att senast den 13 juni 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning i svenska som andraspråk, erbjuda extra studietid i anslutning till skoldagen, studiehandledning på modersmålet, arbetet mot kränkande behandling samt att utreda elevers ordningsstörande beteende.

Orust kommun har den 13 juni 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Vidare har huvudmannen inkommit med kompletterande information den 26 juni 2025.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Orust kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder samt om påtalade brister har avhjälpas.

Motivering av beslutet

Undervisning i svenska som andraspråk

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens tidigare beslut framgår att elever i årskurs 5 och 6 inte fick undervisning i svenska som andraspråk, utan i ämnet svenska. Av

huvudmannens redovisning framgår att de elever som rektorn bedömt vara i behov av undervisning i svenska som andraspråk numera får sådan undervisning. Under vårterminen 2025 har eleverna undervisats i svenska som andraspråk av lärare med behörighet i svenska. Inför höstterminen 2025 har rektorn tjänsteplanerat så att samtliga elever som rektor bedömt är i behov av undervisning i svenska som andraspråk ska få undervisning av lärare med behörighet i ämnet. Huvudmannen uppger även att en rekrytering avseende lärare med behörighet i svenska som andraspråk pågår inför kommande läsår.

Rättslig reglering

Undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för

1. elever som har ett annat språk än svenska som modersmål,
2. elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet, och
3. invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare.

Rektorn fattar beslut om undervisning i svenska som andraspråk för en elev (5 kap. 14 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens tidigare beslut framgår att eleverna inte gavs möjlighet att delta i extra studietid i direkt anslutning till skoldagen, samt att den tid som erbjöds inte gav alla elever möjlighet att delta. Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn under vårterminen 2025 har genomfört schemaändringar så att samtliga elever fick möjlighet att delta i extra studietid, minst två timmar i veckan i direkt anslutning till skoldagen. Vidare anges i redovisningen att skolchefen kommer att säkerställa att eleverna även kommande läsår erbjuds extra studietid minst två timmar i direkt anslutning till skoldagen.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska eleverna i årskurs 4 – 9 erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen, vid den skolenhet som eleven tillhör (10 kap. 5a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmål**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av Skolinspektionens tidigare beslut framgår att en elev på skolenheten inte gavs studiehandledning på somaliska, trots att lärare anmält att ett sådant behov fanns och funnits under flera år. Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen under vårterminen 2025 har ordnat tillgång till studiehandledare i somaliska. Dock anger redovisningen att elevens behov av studiehandledning på modersmålet inte längre kvarstår.

Rättslig reglering

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det (5 kap. 4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet mot kränkande behandling**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av Skolinspektionens tidigare beslut framgår att det var vanligt förekommande med kränkande behandling på skolan och att de händelser som kunde innebära kränkande behandling inte alltid anmäldes. Därtill framgick att de händelser som anmäldes inte alltid utreddes. Av huvudmannens redovisning framgår att den kommungemensamma rutinen för arbetet mot kränkande behandling har omarbetats för att bättre stödja

och underlätta arbetet. Därtill har ett stödmaterial tagits fram. En utbildningsinsats avseende skollagens krav på arbetet, samt genomgång av den nya rutinen, har genomförts för rektorer och elevhälsopersonal. Dessa har i sin tur ansvar för att implementera den nya rutinen i verksamheten.

Vidare framgår av redovisningen att 14 anmälningar har inkommit till rektorn och huvudmannen under perioden 2025-03-18 – 2025-06-09. I samtliga ärenden har en utredning startat, åtgärder vidtagits och uppföljning skett. Vidare har flertalet ärenden avslutats eftersom kränkningarna har upphört.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att alla som verkar inom utbildningen ska aktivt motverka alla former av kränkande behandling. En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (1 kap. 5 §, 5 kap. 6 § och 6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utreda ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens tidigare beslut framgår att det inte hade gjorts några utredningar om elevers ordningsstörande beteende, trots att elever i flera klasser återkommande stört ordningen och uppträtt olämpligt under lektioner. Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har skapat en rutin för genomförandet av en utredning av elevers ordningsstörande beteende. Rutinen omfattar både det förbyggande och åtgärdande arbetet, samt en mall för utredningen och beslut om åtgärder. Vidare framgår av redovisningen att två utredningar om ordningsstörande beteende har genomförts under vårterminen 2025. I utredningarna har elev, elevernas

vårdnadshavare, elevhälsan och rektorn varit delaktiga och åtgärder för att eleverna ska upphöra med det ordningsstörande beteendet har vidtagits.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt, eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare (5 kap. 9-10 §§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Claes Börjesson

Beslutsfattare
Signerat av: Claes Börjesson

X Madeleine Olofsson

Föredragande
Signerat av: Madeleine Olofsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Mikaeil Yousefi medverkat.